

Epidemiologi, diagnostisk forsinkelse og forløb af tuberkulose i Nordjylland

Rosa M.Ø. Andersen¹, Simon O. Bjørn-Præst¹, Kim O. Gradel², Carl Nielsen³ & Henrik Ib Nielsen¹

INTRODUKTION

Der foreligger ikke fra de seneste 20 år en oversigt over danske tilfælde af tuberkulose med detaljeret gennemgang af kliniske og laboratoriemæssige karakteristika. Da infektion med tuberkulose trods sjældenhed i Danmark stadig kan have vigtig betydning for smittespredning og folkesundhed, ønskede vi at foretage en populationsbaseret gennemgang af tuberkulose.

MATERIALE OG METODER

Vi identificerede 251 patienter med tuberkulose i Nordjylland i perioden fra 2000 til 2008, hvilket svarede til en årlig incidens af nye tilfælde på 5,4/100.000. Journaler blev gennemgået med henblik på demografi, symptomer, diagnostisk forsinkelse, brug af hiv-test, behandling og resultater. Alle patienter fra en befolkning på 577.906 personer inkluderedes, idet behandling i Region Nordjylland kun varetages på Aalborg Sygehus.

RESULTATER

Incidensen af tuberkulose i Nordjylland var sammenlignelig med gennemsnittet for Danmark de seneste ti år. Der var en ligelig kønsfordeling. Tæt ved 60% af patienterne var født uden for Danmark, især i Somalia og Grønland. Gennemsnitsalderen var 43 år, 31% havde alkoholmisbrug, og 2% havde aids. De hyppigste symptomer var hoste og brystmerter, men også vægttab, feber og træthed var hyppige. Hæmoptyse blev derimod kun sjældent observeret (8%). Hos 178 fandtes lungetuberkulose og hos 73 patienter ekstrapulmonal tuberkulose. Blandt de ekstrapulmonale tilfælde var fokus helt overvejende lymfeknuder. En positiv vækst af *Mycobacterium tuberculosis* var mulig i 78,5% af tilfældene, og 53% havde positiv mikroskopi af syrefaste stave i ekspektoratet. I 8% af tilfældene blev diagnosen stillet klinisk uden mikrobiologiske fund, men støttet af *interferon gamma release assay* og billeddiagnostiske samt histopatologiske undersøgelser. Hiv-test blev udført hos 55% af patienterne, og i tre hidtil ukendte tilfælde blev hiv-infektion diagnosticeret. Efter standardfirestofbehandling blev 83% helbredt. De hyppigste bivirkninger var kvalme/opkastninger og hudreaktioner, mens leverbivirkninger var sjældne. Ved afslutningen af undersøgelsen i 2009 var i alt 14% af patienterne døde. Smitteopsporing var ukomplet dokumenteret i nogle journaler og derfor vanskelig at redegøre for retrospektivt.

KONKLUSION

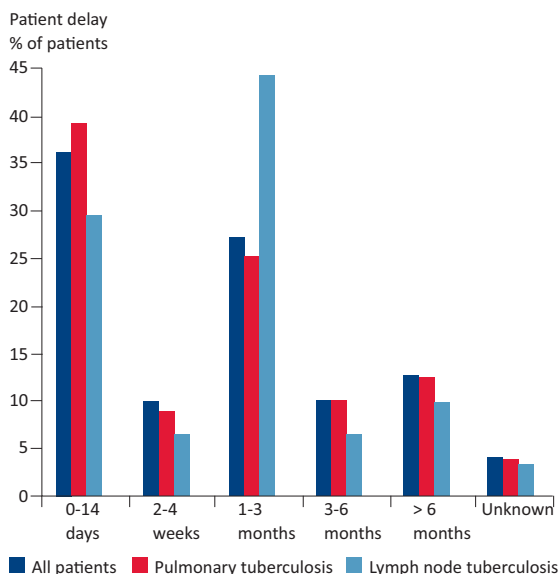
I mange patienter med tuberkulose var de kliniske symptomer uspecifikke, og mange differentialdiagnoser var derfor mulige. Der var en betydelig diagnostisk forsinkelse hos en tredjedel af patienterne, hvoraf en del var smitsomme med positiv mikroskopi af ekspektoratet. Alkoholmisbrug var til stede hos 31%, hvilket er en højere andel end tidligere beskrevet i andre danske opgørelser. Helbredelse af 83% af patienterne er i overensstemmelse med internationale mål for behandlingsresultaterne. Mange patienter blev ikke hiv-testet i forbindelse med tuberkulose-diagnosen, hvilket ikke er tilfredsstillende.

ORIGINALARTIKEL

1) Infektionsmedicinsk Afdeling, Århus Universitetshospital, Aalborg Sygehus Syd, 2) Forskningsenheden for Klinisk Epidemiologi, Klinisk Institut, Syddansk Universitet, og 3) Lungemedicinsk Afdeling, Århus Universitetshospital, Aalborg Sygehus Syd

FIGURE 1

Patient delay among patients with pulmonary and lymph node tuberculosis in North Jutland, 2000-2008.

EKSTERN FINANSIERING: ingen
FORSØGSREGISTRERING: ingen

DANISH MEDICAL BULLETIN

Dette er et resume af en originalartikel publiceret på www.danmedbul.dk som Dan Med Bul 2011;58(3):A4256